

 Mien Eiland verbindt zes dorpen op Gelders Eiland	 Blik op Buitenblik: ‘Veel mensen kijken er naar uit’	 Willy van Dinther: ‘Mijn vader was mijn voorbeeld’
DIGITAAL pagina 5	CULTUUR pagina 8	DORP pagina 11

(H)eerlijk Smaakfestival

Streekproducten proeven tijdens Didam Op Stelten

 **Alie Engelsman**

DIDAM - Liemers Trots, de vereniging ter bevordering van streekproducten in de Liemers, houdt op zondag 2 juni tijdens Didam Op Stelten een (h)eerlijk smaakfestival.

Leden van de vereniging, de streekgenoten, zullen hun beste beentje voorzetten om de festivalgangers te laten genieten van het lekkers dat de Liemers biedt. Voor een mooi prijsje kunnen bezoekers midden op het festivalterrein samen met andere gasten eten en drinken, terwijl de kinderen zich vermaken in de zweefmolens. Daarnaast vertellen de streekgenoten graag het verhaal achter de producten. Het festival vindt plaats op het Raboplein. De toegang tot het festivalterrein is gratis, wel betalen bezoekers uiteraard voor het eten en drinken. Waarom is er in deze regio een



Jeroen Peters (Liemers Trots): De Liemers heeft veel te bieden als het gaat om tradities, natuur en streekproducten

vereniging met de mooie naam Liemers Trots? Roelof Ruizendaal: “Onze Liemers heeft veel te bieden als het gaat om tradities, natuur en streekproducten. Vooral op dat laatste mogen we best trots zijn. Zo is er in de Liemers, in het buitenge-

bied van Zevenaar een heuse waterbuffelboerderij te vinden en worden er op Wijnlandgoed Montferland bekroonde wijnen van Liemerse bodem gebotteld. Kwekerij en Kookstudio De Groene Schuur in Groessen is een belevingsbedrijf, dat onder

andere kookcursussen organiseert voor jong en oud. En zo zijn er nog veel andere bedrijven die streekproducten produceren of daarmee werken.”

vervolg op pagina 8

Redacteur van dienst

Al meer dan een jaar schrijf ik voor deze krant en er is in de tussentijd aardig veel veranderd voor mij. In het begin was ik alleen al zenuwachtig om mensen op te bellen en moest ik alles nog opschrijven. De interviews vind ik zelf het leukste onderdeel, omdat ik iedere keer totaal andere mensen spreek en iedereen een heel ander verhaal heeft. Een verhaal waar je anders nooit over zou horen, maar dat wel heel erg indrukwekkend kan zijn of interessant. Wat ook leuk is, is dat ik eerder weet wat in de krant komt dan anderen, en als je een nieuwsgierig persoon bent, is dat helemaal leuk. Het schrijven vind ik soms nog wel eens moeilijk omdat

ik toch goed moet nadenken over hoe ik bepaalde dingen verwoord of schrijf. Dat komt omdat ik bepaalde dingen helemaal uit de context zou kunnen halen als ik het anders verwoord. Daarnaast moet ik ook uitkijken dat ik niet te vaak hetzelfde woord gebruik, omdat de tekst dan saai of irritant om te lezen kan worden. Daarom ga ik gewoon op Google kijken welk ander woord ik ervoor kan gebruiken zodat het wel kloppend blijft, maar ik niet steeds hetzelfde woord gebruik. Naarmate ik dit werk langer doe, wordt het wel makkelijker en daardoor ook weer leuker! Het is ook geestig als andere mensen mij aanspreken over mijn artikelen en zeggen dat ze verbaasd zijn over hoe jong ik ben, maar toch al journalist ben van de Liemers helemaal goed Courant.

Nomi Vermeulen

Hotel Hommeles opent haar deuren

 **Stijn Kuster**

GROESSEN - Het laatste weekend van mei is het zover. Tooneelvereniging ‘Das Mooi’ staat dan voor de tweede keer op de planken. Met ‘Hotel hommeles’ willen zij drie dagen lang volle zalen trekken in het Dorpshuis in Groessen.

“Het wordt een vlot en hilarisch optreden met uiteenlopende karakters die met zijn alle logeren in een hotel”, vertelt Toos Arends oprichtster van “Das Mooi”. Toneelvoorstellingen worden doorgaans door ‘oude-

re’ mensen bezocht, ondanks dat spreekt de voorstelling een brede doelgroep aan. “Ik zie vaak een ouder publiek, maar de voorstelling - is net als de toneelgroep zelf- leuk voor jong en oud”, zegt Toos. “Veel mensen lijkt het leuk om toneel te spelen, maar hebben nooit echt de ambitie gehad om acteur te worden”, ontdekte Toos toen ze het plan van een Groessense toneelvereniging voorlegde bij wat dorpsgenoten. De toneelvereniging groeide al snel uit tot vijftien acteurs. Acteurs die over het algemeen niet erg ervaren zijn, maar het desondanks super leuk vinden

om te acteren. De echte ‘plankenkoorts’ is na het eerste optreden gelukkig verdwenen. “Toch is het altijd wel spannend”, vertelt Toos. “We hopen dat we veel kaarten verkopen, zodat veel mensen van een leuke show kunnen genieten.” Hotel Hommeles is een vrolijk spel, met zeer uiteenlopende typetjes en vol vaart en komische ontwikkelingen. Goed voor de lachspieren dus. De voorstellingen zijn op 24, 25 en 26 mei. Kaarten voor de optredens zijn voor vijf euro te koop bij: fruitkwekerij De Stokhorst, bakker Godschalk, en het Dorpshuis in Groessen.

De Liemers Lucht

De zusjes Selina en Nardos Zemo vermaken zich opperbest op het speelveldje bij het Flamingoplein in Duiven.

Foto: Rahma Maqboul

Horsterpark bestaat 12,5 jaar en dat wordt gevierd op 12 mei

Door onze redactie

DUIVEN - Drie (oud)-burgemeesters van Duiven én de burgemeester van het Horsterpark, Roy, verrichten op 12 mei de aftrap van de viering van het 12,5 jarig bestaan.

Fons Lichtenberg, Henk Zomerdijk, Rik de Lange en Roy doen dat om 12.00 uur. Op deze middag zijn er in het Horsterpark tal van activiteiten voor de bezoekers. Dat gebeurt onder het motto ‘het is feest’, want volgens directeur Chris van de Ven is het elke dag feest in het het

Horsterpark. De drie (oud)-burgemeesters zijn er niet alleen voor de aftrap. Ze worden geïnterviewd en kijken terug op de 12,5 jaar en daarvoor. Want de ideeën voor het park waren al decennia oud. Fons Lichtenberg heeft zich voor de realisatie van het park ingezet. Onder Henk

Zomerdijk werden de kinderbeoerij, dienstwoning en het paviljoen gebouwd. Rik de Lange zorgde voor de continuering. De filosofie van de oprichters van Stichting Activiteiten Horsterpark was vanaf dag één dat er een werkplek gecreëerd moest worden waar mensen

met een verstandelijke beperking echt zinvol werk deden. Waar het woord aanpakken belangrijk is, ertoe doen de maatstaf, niet te veel pampieren en gewoon doen de uitgangspunten. Gewoon waar het kan, bijzonder waar het moet. Dat is gelukt.





Multatuli

Mensen die me kennen weten dat ik het werk van Eduard Douwes Dekker enorm waardeer. Volgend jaar wordt zijn 200ste geboortedag herdacht.



Ik ben lid van het jubel comité dat festiviteiten gaat organiseren. Het eerste resultaat is geboekt. De studenten van het ROC Rijn en IJssel streken vorig jaar met drie musicals neer in De Ogtent. Basisschoolleerlingen bezochten hun optredens die mij enorm verrasten. Wat een niveau en wat een enthousiasme.

Op 16 mei komen ze met de première van Max Havelaar. Ze zijn ingegaan op mijn suggestie en ik heb het script ingezien. De schrijver/regisseur Bert Simhoffer heeft er iets moois van gemaakt. Het heeft wat weg van de Passion. Het verhaal volgen en er eigentijdse muziek aan toevoegen. Kan niet wachten.

CHRIS VAN DE VEN

Musical Max Havelaar

Studenten van Musicalopleiding ROC Rijn&IJssel spelen voor u in een eigentijdse bewerking de musical Max Havelaar, naar het beroemdste boek van Nederlands grootste schrijver Multatuli. In dit verhaal stelde Multatuli vooral de misstanden in Indonesië aan de kaak.

Donderdag 16 mei
Aanvang 14.00 uur / 20.00 uur
Gratis entree

Voor de avondvoorstelling kunt u geen kaarten meer bestellen!

Kaarten voor middagvoorstelling kunt u aanvragen via de mail: info@deogtent.nl

(na aanmelding ontvangt u een bevestigingsmail en kunt u de kaarten persoonlijk komen afhalen bij Café Bij de Buren)

Appeltaartconcert: BRON Saxofoonkwartet

Zondag 26 mei - Aanvang 14.00 uur - Entree € 15,-

Opgericht met als doel moderne muziek in zijn historische context te plaatsen. Dit alles uitgevoerd op oude instrumenten, zo dicht mogelijk bij het originele ontwerp en bedoelingen van de uitvinder: Adolphe Sax. Het resultaat is een klank zoals het oorspronkelijk bedoeld was: De saxofoon als klassiek instrument met de lyriek van een strijker, de kracht van een blazer, en de sonoriteit van de menselijke stem. Het repertoire BRON Saxofoonkwartet bestaat voor een groot deel uit nieuwe muziek, speciaal geschreven voor dit ensemble. Door hun samenwerking met componisten van over de hele wereld heeft het kwartet een diepere waardering ontwikkeld voor het creatieve proces, en het uitvoeren en overbrengen van nieuwe muziek.

Kaartjes voor deze laatste voorstelling van dit seizoen zijn te koop bij café "Bij De Buren"



Afrikadag - Stichting Ddembe

Vrijdag 24 mei - Aanvang 13.00 uur - Gratis entree

Ddembe betekent 'vrede' in het Luganda, één van de meest gebruikte talen in Oeganda. Deze stichting heeft twee doelen. Aan de ene kant wil Ddembe kwetsbare vrouwen in Oeganda helpen met het verkrijgen van een zelfstandig inkomen. Aan de andere kant wil Ddembe Nederland, en de Liemers in het bijzonder, kennis laten maken met de rijke, Oegandese cultuur. Op 24 mei haalt Ddembe Oeganda naar Duiven en kan iedereen, jong en oud, op een actieve manier kennis maken met de Oegandese cultuur. Het Kidsgear Choir, zal muziek- en dansoptredens verzorgen. Daarnaast zullen er dansoptredens zijn van Studio26 uit Velp. Verder zal er een Afrikaanse markt zijn met Afrikaanse hapjes, groentes en handgemaakte accessoires. Ook worden er diverse workshops verzorgd. Alle opbrengst komt ten goede aan de doelgroep van Stichting Ddembe, te weten: kwetsbare vrouwen in Oeganda.



Agenda de ogtent

■ Wo 15 mei

Creatief met (klein)kind
13:30-16:00 uur - €2,50 per koppel
Vrije inloop

■ Do 16 mei

Creatief met kralen
13:30-16:00 uur - €2,50
Vrije inloop

■ Do 16 mei

Musical Multatuli
Door studenten ROC
Aanvang 20:15 uur
UITVERKOCHT

■ Do 16 mei

Filmhuis
Aanvang 20:00 uur - entree € 4,-

■ Za 18 mei

Ziko - Salsa-avond
Tickets: € 10,-
(www.ziko.nl/xxl-party)
€ 13,- avondkassa

■ Wo 22 mei

Kid's Filmhuis
Aanvang 14:30 - gratis entree

■ Wo 22 mei

Creatief met (klein)kind
13:30-16:00 uur - €2,50 per koppel
Vrije inloop

■ Do 23 mei

Creatief met kralen
13:30-16:00 uur - €2,50
Vrije inloop

■ Vr 24 mei

Afrikadag
Aanvang 13:00 - 17:00 uur
Gratis entree

■ Vr 24 mei

Filmhuis
Aanvang 20:00 uur
Laatste voorstelling seizoen
Gratis entree

■ Za 25 mei

Buitenbios
Remigiusplein
Vanaf 12:00 uur

■ Zo 26 mei

Appeltaartconcert
Aanvang 14:00 uur - entree € 15,-

■ Wo 29 mei

Culzz Kwizz
Aanvang 20:15 uur - Inleg € 2,50

Programma Explicateur

Donderdag 16 Mei 20:00 uur

THE DEATH OF STALIN

Canadees/Amerikaans/Engels/Belgische politieke comedy. Na het onverwachte overlijden van Stalin breekt onder zijn ministers een strijd uit over het overnemen van de macht. Dan grijpt de Geheime Dienst in. Vertoning van deze film was lange tijd verboden in Rusland

(vanaf 16 jaar, 107 minuten, Engels gesproken)

Woensdag 22 Mei 14:30 uur

DE KLEINE HEKS

De kleine heks wil dansen met de andere heksen, maar ze is nog veel te jong.

Omdat ze in het geheim naar het feest is gegaan, moet ze voor straf alle spreuken uit het grote magische boek leren.

Kinderfilm. Gratis toegang

Vrijdag 24 Mei 20:00 uur

BOHEMIAN RHAPSODY

Het verhaal van de Britse band Queen met leadzanger Freddy Mercury. De band weet door de jaren heen een legendarische status te vergaren met als hoogtepunt het Live Aid benefietconcert in 1985. (vanaf 12 jaar, 134 minuten, Engels gesproken)

Gratis toegang, laatste voorstelling van het filmseizoen - bij de schutters

Zaterdag 25 Mei

BUITENBIOS OP HET REMIGIUSPLEIN

Doorlopende voorstelling

Gratis toegang.

Voor programma: zie de aankondigingen in de media.

Info: www.buitenbiosduiven.nl



‘Wat leven toevoegen in de laatste dagen’

‘Liemers for Life’ rent van Hamburg naar Rotterdam voor goed doel



Kyra Sannes

LOO - Voor de zevenentwintigste keer wordt dit jaar de Roparun gehouden om geld op te halen voor kanker. De run start 8 juni vanaf 12.00 uur met finish in Rotterdam op 10 juni, tussen 13.00 en 17.00 uur. Het is de zesde keer dat het team ‘Liemers for Life’ meedoet.

Toon Hooyman en Ronald Lucassen maken deel uit van ‘Liemers for Life’. Enthousiast vertellen ze over hoe alles is begonnen. “In 1992 met mensen die bijvoorbeeld bij de politie, brandweer of zorg werken,” vertelt Toon. “Zij dachten: ‘laten we een keer iets gek doen!’ Door een lange afstand te lopen kregen ze veel geld binnen, dat ze aan een ziekenhuis gaven: daarmee was Roparun geboren.” Ronald vertelt over het begin van ‘Liemers for Life’. “Op de Loose kermis kwamen wij ook met de gedachte om iets gek te doen en met een team uit het dorp mee te doen aan de Roparun. Oorspronkelijk was onze naam dan ook Loo-runners, maar bijna niemand kent Loo,” zegt hij lachend. “Precies,” valt Toon bij. “En daarom is het uiteindelijk ‘Liemers for Life’ geworden. Ook omdat de kern misschien wel uit Loo komt, maar veel verzorgers of chauffeurs komen uit Westervoort, Zevenaar en allerlei andere plaatsjes. Eigenlijk komen wij dus ook uit heel de Liemers.”

Continu proces

Het team uit Loo heeft al vijf keer de route van Parijs naar Rotterdam gelopen. Dit jaar gaan ze echter voor iets anders: “De route vanaf Parijs

kennen we nu. We wilden ook een keer een andere uitdaging, dus lopen we dit keer van Hamburg naar Rotterdam. Die route is ook veertig kilometer langer.” De weg zelf ligt vast, maar hoe het verder ingevuld wordt mogen de teams zelf weten, afgezien van een paar regels. Bij ‘Liemers for Life’ gaat het als volgt: twee teams wisselen elkaar om de vijf uur af. Binnen die teams wordt ook weer gerouleerd, zodat een loper steeds twee kilometer loopt en dan weer even kan rusten. “Dat lijkt weinig, maar het is constant door. Dan slaat de vermoeidheid wel echt toe,” zegt Toon. “Het is

een continu proces,” voegt Ronald daar nog aan toe. “Ook voor degenen die het basiskamp steeds moeten verplaatsen, of de fietsers, voor wie het tempo eigenlijk te laag ligt.” Dat het vermoeiend is, blijkt na iedere run weer. “Als we na de grote finish in de auto naar huis gaan, is iedereen binnen een half uur van de wereld.”

Kleine projecten

Wie wat wil doneren, kan naar de website van roparun gaan en daar via ‘steun ons’ op doneren klikken en het team 73 - ‘Liemers For Life’ opge-

ven. “Het geld is bedoeld voor mensen die kanker hebben. Niet in de zin van onderzoek, maar om ze nog een paar mooie, laatste dagen te geven.” Het geld wordt zo veel mogelijk verdeeld over ‘kleine’ projecten. “10.000 euro hier, 30.000 euro daar,” zegt Toon. Soms gaat het om hele simpele dingen: de zee nog een keer willen zien, of een dagje naar de dierentuin. Voor kankerpatiënten zijn deze dingen vaak lastig, maar van grote waarde. Of zoals Roparun het zelf mooi verwoordt: “Als we geen dagen meer aan het leven toe kunnen voegen, dan voegen we nog wat leven toe aan de dagen.”



‘Liemers for life’ bereidt zich voor op de Roparun in juni

Historisch Gelders stripboek op de planken

‘De Randstad was een zompig moeras toen Gelderland al lang voorop liep’



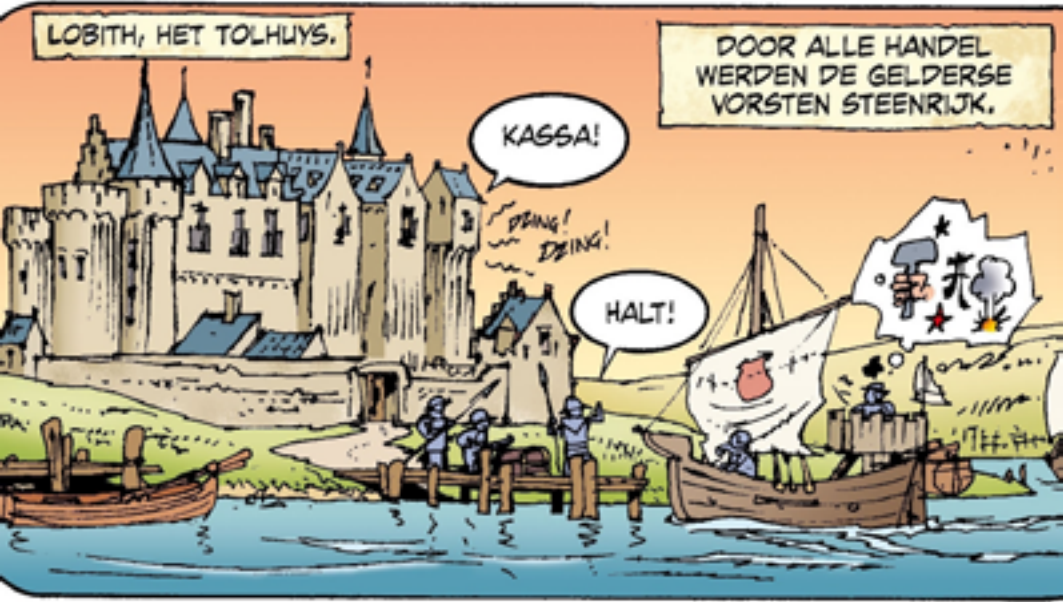
Ted Prost

ARNHEM - Gelderland heeft een fascinerende geschiedenis, maar deze is bij slechts weinig inwoners bekend. Een stripverhaal over het Gelderse verleden moet daar verandering in brengen. Het Gelders Eiland heeft een prominente plaats verworven in dit nieuwe stripboek van Rene Arendsen, de initiatiefnemer.

Hertog Karel van Gelre riddert twee gewone jongens in de Arnhemse Eusebiuskerk die worden gevraagd om de provincie door te trekken op zoek naar historische verhalen zoals de Nederlandse opstand, de Franse revolutie en de tochten van Noormannen door ons landschap. Een sprookje? Wellicht een beetje geromantiseerd, maar toch is dit het verhaal waar het Gelderse stripboek, getiteld: “Ridders van Gelre ons verloren Hertogdom”, om draait. “Er is in de historische canon van Nederland te veel oog op het westen van ons land,” vertelt Arendsen gepassioneerd. “Het is aan ons om zo wat tegenwicht te bieden; de Randstad was een zompig moeras toen Gelderland al lang voorop liep.” De strips gaan bovendien ook over wat René de ‘Gelderse gouden eeuw’ noemt: de periode rondom de Middeleeuwen. Historicus en journalist René Arendsen heeft vanuit zijn werk bij Omroep Gelderland een passie voor geschiedenis. Hij probeert dit samen met collega Bas Steman over te brengen op een manier die leuk én leerzaam is voor een groter publiek in zijn programma “De Ridders van Gelre”. Samen met stichting Cultuur- en Erfgoedlab en

tekenaar Danker Jan Oreeel, heeft René dit stripboek tot een origineel geheel gemaakt van kleurrijke taferelen vol leuke verwijzingen en knipogen naar andere bekende stripboeken zoals het geliefde ‘Asterix en Obelix’. Het doel: Gelderse inwoners en in het bijzonder de Gelderse jeugd kennis te laten maken met hoe de geschiedenis zich manifesteerde in de grootste provincie van Nederland. “Door middel van een ‘crowdfunding’ en een luisterend oor voor alle goede ideeën vanuit de mensen, is het stripboek veranderd in iets dat eigen is,” zegt René. Zelfs wie al redelijk bekend is met de historische verhalen, vindt een schatkist aan nieuwe perspectieven; verhalen zoals deze voorheen nog nooit verteld zijn. Daarnaast helpen de lay-out en de vorm van het stripboek om deze verhalen uit de oude doos meer tot de verbeel-

ding te doen laten spreken en om datgeen dat lang geleden gebeurd is, nieuw leven in te blazen. De Liemers heeft, gezien de ligging aan de Duitse grens, veel gedeelde culturen met onze burens. Om dit te beklemtonen in het stripboek, ontmoeten de twee jonge ridders een Duits meisje dat met hen meereist en haar visie deelt op de verscheidene locaties waar het drietal langs reist. Logischerwijs wordt, gezien de gezamenlijke geschiedenis, het stripboek ook in het Duits uitgegeven. Het stripboek is op vrijdag 3 mei uitgereikt aan de Commissaris van de Koning, John Berends, in het Gelderse Huis der Provincie en werd de dag erop, zaterdag 4 mei, voor het eerst worden voorgedragen aan het publiek op kasteel Hernen. Vanaf nu is deze creatieve Gelderse verhalenbundel ook te koop in de boekhandels.



Het Gelders Eiland speelt een voornaam rol in het stripboek ‘Ridders van Gelre ons verloren Hertogdom’. Foto: PR

Colofon

De Liemers Helemaal Goed Courant is een initiatief van Hope XXL en De Liemers Helemaal Goed en wordt gemaakt door leerlingen van het Candea College in Duiven en het Liemers College in Zevenaar.

Uitgever: stichting Daadkr8-Media.

De krant verschijnt twee keer in de maand huis-aan-huis in Didam, Zevenaar, Duiven, Groessen, Loo, Westervoort, Lathum, Giesbeek, Angerlo, Pannerden, Spijk, Lobith, Tolkamer, Herwen en Aerdt in een oplage van 42.000 exemplaren als bijlage bij Hét Gemeente Nieuws

Redactie: Camillia Stokman, Ted Prost, Maaïke Hageman, Stijn Kuster, Kim Kleijkers, Jairo in der Beeck, Britt Rietbergen, Dirk van Hummel, Kyra Sannes, Nina Elbers, Nomi Vermeulen, Naomi Bonke, Ilse van Velsen, Rahma Maqboul, Linda Ruijs, Lara Nijhof en Nynke Kooy.

Begeleiding: Anke Swanenberg (Liemers College), Michiel Kuijpers (Candea College), Susan Wiendels (redacteur), Joke Burink (redacteur), Sjoerd Geurts (coördinerend hoofdredacteur).

Redactie: redactie@daadkrachtmedia.nl

Advertenties: Bjorn Ewald Bjorn@starterspers.nl Tel. 06-19337318



Bunkerdag op 25 mei



Sylvain Thöni

Om een invasie van West-Europa het hoofd te bieden legde het Duitse oppercommando zich toe tot het opstellen van een enorme serie met fortificaties over een lengte van 5000 kilometer.

Het doel van deze Atlantische muur was het onmogelijk maken van het openen van een tweede front, zodat de Duitse strijdkrachten aan het Oostfront niet verplaatst hoefden te worden naar het Westen. Door het aanleggen van bunkers en kustbatterijen moest dit doel behaald worden. In Nederland werden vooral Hoek van Holland en IJmuiden versterkt, zodat respectievelijk de havens van Rotterdam en Amsterdam verdedigd konden worden. Ook werden in Den Haag vergaande fortificaties aangebracht die tot doel hadden om een eventuele overname van de stad te stuiten. Het was mogelijk om in een korte tijd deze enorme fortificatie van een volledig conti-

nent te bereiken, omdat de Duitsers een extreem gestandaardiseerde manier hadden om overal bunkers te bouwen. In handleidingen werd precies beschreven hoe een bepaald type bunker gebouwd moest worden en hoeveel materiaal daar voor nodig was. Uiteindelijk bleek dat deze inspanningen niet afdoende waren om een invasie van de Geallieerden machten te stoppen bij de Normandische stranden. Vanuit deze landingen kon een bruggenhoofd geslagen worden, waardoor een tweede front definitief geopend kon worden. De Atlantische muur heeft daarmee gelukkig zijn doel niet kunnen bereiken. Er zijn nog vele versterkingen over, ook in Nederland. Deze bunkers zijn normaliter altijd gesloten voor het publiek maar zijn op 25 mei, bunkerdag, gedurende een dag geopend voor iedereen. Bunkers van de Zeeland tot aan de Waddeneilanden zijn op deze dag te bezichtigen. Voor €6 is een ticket te koop dat voor de hele dag toegang geeft tot de bunkers, kinderen tot 12 jaar betalen slechts de helft.

HOPE XXL ARCHIEF: Multatuli musical



Sylvain Thöni

Halverwege 2018 is deze foto gemaakt in het Multatuli Museum in Amsterdam. In het geboortehuis van Eduard Douwes Dekker vindt het tweede gesprek plaats tussen HOPE XXL, Elsbeth Etty (voorzitter van het Multatuli Genootschap) en drie mannen die achter veel grote Nederlandse musicals zitten: regisseur Paul Eenens, tekstschrijver Andre Breedland en Henny Vrienten.

Dit trio maakte onder andere de musical Ciske de Rat, maar ook Petticoat en nog veel meer. Eenens regisseerde onlangs de winnende musicals Annie M.G Schmidt en Adams Family. De heren was gevraagd of ze wat zagen in het maken van een Multatuli Musical. In 2020 is het de 200ste geboortelaar van onze grootste schrijver van het belangrijkste Nederlandse boek, Max Havelaar, volgens de Canon van de Nederlandse Literatuur. Henny Vrienten werd expliciet gevraagd of hij er wat voor

voelde? Met zijn karakteristieke 'Doe Maar-Stem', antwoordde hij: "Ik voel hier veel voor". Het clubje ging uiteen om de gedachten er over te laten gaan. Breedland wilde een buitentheater wat een beetje de Indische sfeer heeft. Er werd contact gezocht met het prachtige openlucht theater in Bloemendaal, Caprera. Of zij in 2020 de maanden juni en juli de musical wilde huisvesten? Dat wilde men. Ook moest er een producent gezocht worden. Dat werd Eigenaam, een bedrijf dat ook zijn sporen had verdiend. Zij opperden wel om een haalbaarheidsonderzoek te doen waarbij ook naar de kosten werd gekeken en hoe de baten in te schatten. Conclusie: te riskant. Het feest ging niet door, maar... Ondertussen was er ook contact gelegd met de musicalopleiding van ROC. Daar was veel enthousiasme over het idee voor een musical over Max Havelaar. Er werd een musical geschreven en momenteel repeteren de studenten fulltime zodat op 16 mei de première op de planken staat in Duiven. Daarna trekken ze ermee door naar andere theaters en doen ze ook in 2020 het Musiater aan.



In gesprek met Paul Eenens, tekstschrijver Andre Breedland en Henny Vrienten.

‘Het begon in september 1919’



Kyra Sannes

Voor de rubriek De Liemers Werkt bezoeken we regelmatig een ondernemer of medewerker van een Liemers bedrijf.

Naam?

"Mijn naam is Cindy Visser en ik woon in Apeldoorn. Ik ben directeur en als vierde generatie werkzaam binnen ons familiebedrijf Visser Duiven."

Bedrijf?

"Het begon in september 1919. Toen begon mijn overgrootopa, Jan Visser, met een boodschappenservice in het centrum van Zevenaar. Later breidde hij zijn bedrijf uit met een bodedienst naar Arnhem. Mijn opa had de leiding en vervolgens kwam mijn vader aan het roer. Na verschillende locaties in Zevenaar zijn we nu gevestigd aan de A12 in Duiven. Visser Duiven is gespecialiseerd in distributie van pallets en pakketten die wij door heel Nederland binnen 24 uur bezorgen. Ook bieden wij warehousing aan als volledige service, we

verzorgen dus ook opslag van goederen. Sinds vorig jaar ben ik directeur en dit jaar bestaan wij 100 jaar, een mooie en bijzondere mijlpaal die wij dit najaar groots gaan vieren!"

Vrije tijd?

"Ik heb een zoontje van 4 maanden, daar gaat veel tijd in zitten, maar wel met veel plezier. Daarnaast sport ik een aantal keer per week, doe ik leuke dingen met vrienden en ga ik graag op reis."

Liemers?

"Ik ben geboren en getogen in Didam, midden in de Liemers. Tot en met mijn 17e woonde ik er met veel plezier. Ik heb een aantal jaren in binnen- en buitenland gewoond en gewerkt, maar nu ben ik weer terug in de Liemers."

Mooiste plekje?

"Recreatiegebied Rhederlaag geeft mij in de zomer een echt vakantie gevoel!"

Partners in de Liemers?

"Ik vind het belangrijk om de samenwerking op te zoeken met andere bedrijven uit de regio. We kunnen veel van elkaar leren."



Het beheer van regeringsvoedsel



Piet Bus

Na de inval en bezetting van Nederland veranderde er aanvankelijk niet zo veel in het dagelijks leven van Didammers. Later werd het leven er echter moeilijker op. Omdat er geen voedergranen meer werden ingevoerd, moesten bijna alle kippen en tweederde van de varkens geslacht worden. Paarden en koeien werden in grote getallen gevorderd en er moest veel voedingsmiddelen naar Duitsland worden gebracht. Er ontstond een groot tekort aan kunstmest en bestrijdingsmiddelen, waardoor de verbouw van veel producten sterk terugliep. Voor de verdeling van goederen en levensmiddelen werd een bonnenstelsel ingevoerd (de zogenaamde distributie). Overigens was de Nederlandse overheid in het zicht van een dreigende oorlog al in 1938 al voorzichtig met de distributie begonnen. Ook werd toen de aangepaste Landbouw-Crisis wet vanuit de beginjaren dertig weer van kracht. Per provin-

cie stelde men een Landbouw-Crisis-Organisatie samen (LCO). In de kranten vermeldde het bestuur van de LCO in Gelderland de voedernormen en rantsoenen. Daarin werd gedetailleerd aangegeven hoeveel een bepaald dier per dag aan voer mocht gebruiken. In feite was al het veevoer, granen, peulvruchten, koeken, gemengd voer, enz. dat op een boerderij aanwezig was geen bezit meer van de boer. De producten mochten ook niet meer van de boerderij af, tenzij men in bijzonder geval een vervoerbiljet had verkregen. Deze goederen bleven dus op de boerderijen en maakten deel uit van de regeringsvoorraad, waarover de overheid kon beschikken ter distributie. De bezetter kon na de inval in Nederland gebruik maken van het systeem dat reeds bestond, met name om uitvoer van producten richting Duitsland te faciliteren. Het dorsen van gewassen moest gebeuren onder toezicht. Soms was het nog mogelijk om wat te 'regelen' door bijvoorbeeld een zak met graan in de struiken te werpen en later op te halen.



Cindy Visser, de vierde generatie bij Visser Duiven. Foto: Bas van Spankeren.

‘Mien Eiland’ verbindt mensen uit zes dorpen

Martin Hubers en Gerard van Hall ontwikkelen interactieve website



Alie Engelsman

Het Gelders Eiland is een stukje Liemers waar de bewoners trots op mogen zijn. Martin Hubers, geboren en getogen in Aerd, vindt dat meer saamhorigheid tussen de zes dorpen op het eiland bij zal dragen aan dat speciale eilandgevoel. Samen met websitebouwer Gerard van Hall ontwikkelde hij de interactieve website ‘Mien Eiland’.

Er liggen zes dorpen op het Gelders Eiland: Herwen, Aerd, Pannerden, Tolkamer, Lobith en Spijk. Deze dorpen zijn omringd door het water, namelijk de rivieren Rijn en Oude Rijn, vandaar de naam Gelders Eiland. Tot 2017 vormden deze dorpen de gemeenten Rijnwaarden. Nu behoort het Gelders Eiland tot de gemeente Zevenaar. “Als zulke kleine plaatsen ineens bij zo’n grote gemeente als Zevenaar gaan horen, dan bestaat het risico dat de dorpen hun identiteit verliezen en het gevoel krijgen dat ze geen invloed meer hebben”, dacht Martin Hubers. “Maar dat is gelukkig niet gebeurd. Integendeel.” Elk dorp heeft zijn eigen dorpsraad en een eigen website. Vrijwilligers doen veel om iets te organiseren voor dorpsbewoners. In elk dorp is er carnaval en kermis, braderieën of andere leuke activiteit. Maar tussen de dorpen onderling is er nauwelijks verbinding.

Martin vindt het belangrijk dat er wel een band komt tussen de bewoners van de zes dorpen onderling. Hij vatte het plan op om een website in het leven te roepen. Het idee achter de website ‘Mien Eiland’ is mensen op het Gelders Eiland met elkaar in contact te brengen via hun passie of hobby. Martin: “Fysiek is de afstand tussen bijvoorbeeld Tolkamer en Aerd helemaal niet groot. Gevoels-



Herwen, Aerd, Pannerden, Tolkamer, Lobith en Spijk zijn omringd door het water. Foto: Gerard van Hall

matig is die afstand er wel geweest. Vroeger waren de dorpen veel meer gericht op hun eigen bewoners. In deze tijd is dat niet meer zo, maar daar zijn wel heel wat generaties over heen gegaan. Nu zijn er voetbalclubs met leden uit verschillende dorpen. Dus waarom niet nog meer de saamhorigheid opzoeken? Samen sta je toch veel sterker en de samenhang is belangrijk voor de toekomst. Het Gelders Eiland heeft nu eenmaal ook te maken met de vergrijzing.”

Het dorp Spijk werd recent eerste in Gelderland in de competitie “Dorpen met Pit”. Dorpsbewoners maakten van een verwaarloosd stukje land op de route van het Pieterpad een mooi rustpunt. Ze knapten een oud vervallen schuurtje op tot een prima schuilhut. Het doel van het project was dat het dorp weer aantrekkelijker wordt voor wandelaars op het Pieterpad en andere toeristen. Maar niet alleen Spijk is daardoor aantrekkelijker, het hele Gelders Eiland krijgt een boost en daar mogen alle ‘Eilanders’ best trots op zijn. Martin: ‘Zo kun je door samen te werken van het Gelders Eiland een bijzonder stukje Gelderland, en zelfs Neder-



Martin Hubers: “Samen sta je toch veel sterker en de samenhang is belangrijk voor de toekomst.”

land maken.’

Martin: “Volgens het rapport “Omgevingsvisie Gelders Eiland 2013” van de Gemeente Zevenaar, ligt de kracht van het Gelders Eiland in de saamhorigheid en de sociale cohesie in de dorpen. Dat zou nu moeten worden omgezet naar saamhorigheid en cohesie tussen de dorpen onderling.” De web-

van de website zien op zijn laptop. Elke foto is een groep, of passie zoals Martin dat liever noemt. Op dit moment hebben zich vooral mensen aangemeld die interesse hebben in de geschiedenis van de regio, de dialecten van de streek en het wandelen in de natuur van het Gelders Eiland.

“Het zou mooi zijn dat er leuke initiatieven voortkomen uit Mien Eiland, zoals een wandelgroep of kookclub. Er zijn vast mensen in onze dorpen te vinden die nog traditionele recepten hebben. Als ze dat dan willen delen onder de jongeren onder ons dat houd je daarmee ook tradities in stand. Henk van Aalten kan bijvoorbeeld heel goed vertellen in en over het dialect en weet daar ook veel van. Zo zouden er taallessen gegeven kunnen worden. Ons dialect dreigt uit te sterven, terwijl het is opgenomen in de Wereld Erfgoedlijst. Waarom niet via deze website een groep samenstellen die is geïnteresseerd in onze mooie streektaal? “Ook daar zijn mooie verbindingen tussen oud en jong bij te bedenken,” vertelt Martin. “Zelf wist ik bijvoorbeeld niet dat er zoveel mensen op het Eiland wonen die talentvolle zangers en muzikanten zijn. Het zou mooi wezen als die elkaar weten te vinden in hun passie voor muziek. Zo is er ook op het gebied van cultuur zoveel mogelijk als je met meerdere mensen samen werkt en over de dorpsgrenzen heen kijkt.”

Nu de website er, sinds een paar maanden is, willen Martin en Gerard graag dat eilandbewoners zelf

actief gaan zoeken en schrijven op de site. “Registreren is gratis en veilig. Via een antwoordformulier kun je je wachtwoord bij ons in beheer geven. Als je het dan kwijt bent kunnen we je snel helpen,” zegt Martin. “Veel mensen zouden het liefste willen dat ze hun teksten en foto’s naar ons kunnen sturen en dat wij het er dan voor hen opzetten. Maar dat is geen optie. We willen ze best op weg helpen, maar in principe zijn wij alleen de bouwers van de website.” De website biedt interessantere mogelijkheden dan het vluchtige Facebook. Hij is overzichtelijk, gebruiksvriendelijk en heeft een chatfunctie voor mensen die dieper met elkaar in gesprek willen gaan. Martin en Gerard willen met Mien Eiland beslist niet concurreren met bestaande websites van de dorpen zelf of met organisaties als Caleidoz. De website is meer een verlengstuk daarvan vindt Martin. Elkaar linken is al een mooie vorm van samenwerking. Het grootste deel van de website is besloten, daar moet je je dus voor registreren en inloggen. Daarnaast komt er een openbaar deel, waar nieuwtjes en evenementen voor het gehele eiland te vinden zijn. “Maar belangrijk is dat de mensen er zelf mee aan de slag gaan,” zegt Martin. ‘Ik zou tegen alle bewoners van het Gelders Eiland willen zeggen: “Mensen, het is jullie website. Neem het initiatief, meld je aan, ontdek hoeveel mooie hobby’s andere eilandbewoners hebben en deel je eigen passie.”’

Meer informatie: <https://www.mieneiland.nl/>.



Websitebouwer Gerard van Hall komt even bij op een rustig plekje in ‘Mien Eiland’



Schutterij E.M.M.
Ooy-Zevenaar



Schutterij EMM Ooy-Zevenaar 125 jaar

Schutterij EMM Ooy-Zevenaar bestaat 125 jaar en dat gaan we uitgebreid vieren in het weekend van 18 en 19 mei. Schutterijen en gilden uit de hele Liemers en daarbuiten komen daarvoor naar Ooy. Het wordt een feestelijk weekend waarbij iedereen welkom is.

Op **zaterdag 18 mei** beginnen we met een feestelijke receptie voor genodigden, waar we de nieuwe kleding presenteren. Ook installeren we die dag onze nieuwe sectie met jonge en getalenteerde handboog dames. De dag wordt feestelijk afgesloten met een avondfeest met orkest Kaliber (vrije toegang)!

Zondag 19 mei wordt een dag voor jong en oud. Na de officiële opening van het federatief concours beginnen de marswedstrijden en concourswedstrijden. Wij zijn er trots op dat er 18 schutterijen en gilden deelnemen aan de marswedstrijden.

In het schuttersgebouw wordt het feest die middag opgeluisterd door DJ Robert Pouwels. Ook de jongste schutters komen aan bod. Er wordt om de eer gestreden bij het koningschieten. De winnaars mogen zich het komende jaar Kringkoning en Jeugdkringkoning noemen. Om 17.30 uur is de prijsuitreiking en meteen de installatie van de Kringkoning en Jeugdkringkoning.

Programma Kringdag de Liemers zondag 19 mei

09.00 Ontvangst besturen, koningsparen en genodigden.
09.45 Welkomstwoord door de voorzitter en overige sprekers.
Aanbieden van de erewijn door de gemeente.
Aansluitend de commandantenbespreking.
11.00 Officiële opening van het concours met diverse korte sprekers.
11.30 Start marswedstrijden met onderweg het defilé.
13.00 Start schiet- en vendelwedstrijden.

14.00 Start van het koningschieten, vertrek is vanaf de eretribune.
14.30 Start bielemanwedstrijden.
17.30 Slotceremonie met prijsuitreiking.

Zondagmiddag vanaf 13.30 tot 17.30 met uitloop tot 18.00 muziek in het Schuttersgebouw van EMM aan de Slenterweg in Ooy (Zevenaar).

www.schutterijemm.nl

Mede mogelijk gemaakt door

Veltins

Aerolift industrials B.V.
ARGI
Bolck Makelaardij & Taxaties B.V.
Cateringbedr. Gewoon Peter
Didata Automatisering
Giesbers retail communicatie n.v.
Global Water & Energy

Heijneman bouw
Hollandse Telecommunicatie Maatschappij
Hoogwerker verhuur Arnhem
Jazo Zevenaar
Kinkelder B.V.
Lemmtech
Maatschap Lemm
Melkveebedrijf Bus c.v.
Memora uitvaartverzorging

Ross video en geluid
Spikker Specials B.V.
Staring diervoeders
Tandartspraktijk M.Mertens
Technisch Buro Pola Zevenaar B.V.
Vakgarage Bedeaux & W.P.I.
Wezendonk zand
Zalencentrum De Plok
Zweers groen en grondbewerking

Eerste Liemers Literair Festival smaakt naar meer



GROESSEN - Koos Wolters, Jeanet Hacquebord en Lex Kwee kunnen terugkijken op een geslaagd eerste Liemers Literair Lentefestival. Het was er gezellig druk, de stralende zon zorgde voor zomerse temperaturen, het eten was voortreffelijk en de voorstellingen waren leuk en verrassend.

Zo'n 70 bezoekers kwamen op paaszondag naar Groessen om het Liemers Literair Lentefestival mee te maken. Niet gek voor een eerste keer, vond Lex Kwee van Productiehuis P22 uit Arnhem, die samen met zijn partner Jeanet Hacquebord de touwtjes in handen had.

Gerenommeerde schrijvers als Ingmar Heytze en Vrouwkje Tuinman en jonge woordkunstenaars Mahat Arab, Nabil Thki en Kate Donkor uit het Arnhems collectief 'Mensen zeggen dingen' verzorgden de voorstellingen. Thijs Bisschops, organisator van onder meer het SevenArt Festival in Zevenaar deed ook een dichterlijke duit in het zakje. Kate: "Ik geniet volop van dit optreden. Aan de ene kant is het heel kwetsbaar wat ik doe, aan de andere kant is het echt een kadootje. Ik treed meestal op in donkere theaterzalen, met geluidsinstallaties enzo. Nu geef ik mijn voorstelling in de open lucht, op zo'n prachtige locatie en met het publiek zo dicht om me heen. Mooier kan het bijna niet."

Het viel een bezoekerster, die al 10 jaar in Groessen woont, op dat er zo weinig dorpsgenoten van haar waren. Zij had de aankondiging van het Liemers Literair Lentefestival gezien en tipte een vriendin uit Westervoort. Samen genoten ze zichtbaar van het evenement. "Groessen is een heel sociaal dorp, de mensen hier hebben veel voor elkaar over," vertelt ze. 'Het is een hechte gemeenschap met een rijk



Zeventig bezoekers genoten van literaire en culinaire hoogstandjes in de open lucht.

verenigingsleven. Maar ik vind het jammer dat er niet meer Groessenaren van dit festival genieten." Beide dames vonden dat het festival volgend jaar weer in deze boomgaard georganiseerd moet worden. "Wij willen dat dan graag bij onze burens, familie en vrienden promoten." Een andere bezoeker betitelde het programma als mooi en afwisselend. "Het is een goed idee om in groepjes de voorstellingen te bezoeken. Zo is het ook niet erg om in je eentje naar het festival te gaan. Na een voorstelling komt iedereen weer in de grote tent voor het gezamenlijke eten. Je hebt dan gespreksstof genoeg. Het is heel makkelijk om op die manier contact met anderen te maken."

De moeder van Koos is er trots op dat het lentefestival in hun boomgaard plaatsvindt. "Tot 2010 stond het hier nog vol met appelbomen. Toen stopten we met het fruitbedrijf. In 2011 rooiden we de laatste bomen. We waren dan ook blij verrast dat onze zoon Koos met het idee van het festival kwam. Dat past hier ook zo mooi. Gewoon op het platteland van de Liemers een festival dat je anders

in de grote steden zou verwachten." Chefkok Kristen van der Veen kookte een heerlijk 5-gangen-diner voor de gasten. Ze gebruikte vooral streekproducten uit de Liemers. Ze werd bijgestaan door een aantal vrijwilligers, die de gerechten langs de lange, sfeervol gedekte tafels ronddeelden. Firma Weijland uit Zwolle sloot het festival muzikaal af. Koos leerde de talentvolle groep kennen via zijn beroep als geluidstechnicus. "We zijn er altijd blij mee als Koos ons geluid verzorgt," vertelde zangeres Lucy Legeland aan het publiek. "Hij is echt geweldig. Alles is altijd tot in de puntjes verzorgd." Dat gold ook voor het Liemers Literair Lentefestival. De credits daarvan liggen natuurlijk niet alleen bij Koos, maar zeker ook bij Jeanet en Lex. Zij hebben plannen om ook zomertheatervoorstellingen in de Liemers te organiseren. Lex: "Dat gaat dit jaar nog niet lukken, maar in 2020 kunnen bezoekers van de Liemers genieten van theater op locaties. Belangrijkste doel daarbij is de Liemers, toeristisch gezien, goed op de kaart te zetten."

Frans en Gabriël, mannen van het personeel

Door onze redactie

De voormalige productiehal, HAL12, naast het gemeentehuis in Zevenaar wordt omgedoopt tot podium voor samenwerking en ontmoeting. Op deze unieke locatie hebben veel mensen uit de hele regio gewerkt en zij koesteren herinneringen aan een mooie tijd en dierbare ontmoetingen. In het afgelopen half jaar plaatsten we een serie van twaalf unieke zeer, persoonlijk verhalen. Dit is de laatste met Frans van Hasselt en Gabriël van Eekhout.

Het is meer dan 50 jaar geleden, dat Frans van Hasselt vanuit Groningen naar Zevenaar afzakte. Drie jaar ervaring met buitenlandse werknemers in Veendam maakte hem een gewilde kandidaat voor de afdeling HR (Human Resources) van Turmac.

"In het land der blinden is eenoog koning, zo was het ook in mijn geval. In die tijd kende Turmac een behoorlijk personeelsverloop, tegelijkertijd was er dringend behoefte aan productiemedewerkers. Nieuw personeel lag niet voor het oprapen in de regio, rondkijken in het buitenland was een optie. Spanje kwam in beeld. Eerst de streek rond Pontevedra aan de westkust, later Cadiz. De selectie vond in Spanje plaats met behulp van een tolk. In Nederland kregen de Spaanse medewerkers een jaarcontract. Als ze na dat jaar een behoorlijk woordje Nederlands spraken, bood Turmac hen een opleiding aan en mochten ze blijven."

Frans: "Natuurlijk moesten de Spanjaarden wennen aan hun verblijf in den vreemde, maar ook voor Turmac ontstond een nieuwe situatie. We namen de integratie dan ook uiterst serieus. Voelden ons zo'n beetje 24/7 verantwoordelijk en deden er alles aan om onze nieuwe collega's zich



Gabriël van Eekhout en Frans van Hasselt: "We namen de integratie uiterst serieus"

thuis te laten voelen. Heel soms waren we al te ijverig. Met in gedachten bijvoorbeeld hun RK-achtergrond, organiseerden we een mooi kerstfeest. Dachten we. Helaas, de animo bleek 'nada'; op kerstavond stevig doorzakken paste hen beter."

In 1974 ging Gabriël van Eekhout bij Turmac werken. Eerst op de afdeling Opleidingen, later op de afdeling Instroom van HR, waar hij zich onder meer bezighield met de toentertijd sterk toenemende activiteit werving en selectie. Gabriël: "De markt voor werkzoekenden was goed en ook bij een groeiend bedrijf als Turmac werd veel nieuw personeel aangenomen. Turmac had inmiddels fors gesleuteld aan haar arbeidsvoorwaarden en de animo om er aan de slag te gaan was groot. Kortom, booming business met een totaal personeelsbestand dat zelfs naar 1300 medewerkers steeg.

Toen na verloop van tijd het aanbod van Spaanse werknemers afnam, maar de behoefte aan goede productiemedewerkers onverminderd hoog bleef, moesten we andere bronnen aanboren. De timing

was goed. Nogal wat Chinese restaurants gingen dicht en veel restaurantmedewerkers kregen hun congé. Deze veelal uit de provincie Guangdong afkomstige Chinezen waren zelfstandig, beschikten over een groot netwerk en regelden alle papieren rompslomp rond aannames zelf. Mocht er zich eens een akkevietje voordoen, losten ze dat intern op. Kortom, Turmac was blij met deze werknemers." Frans: "Het bleef niet bij Spanjaarden en Chinezen, ook Filipijnse werknemers van de eerdere textielfabriek Berghaus te Ulft, Zuid-Afrikanen van het zusterbedrijf te Stellenbosch, Engelsen en Duitsers hebben bij Turmac op de loonlijst gestaan. Bewonderenswaardig heb ik altijd hun standvastigheid, werkmentaliteit en trouw aan de werkgever gevonden; doe het maar eens na, alles achterlaten en elders je geluk beproeven." Gabriël: "De vrijheid die Turmac zijn medewerkers gaf, het ontbreken van een knellende autoriteit en de gemakkelijke omgangsvormen hebben hier zeker op een positieve manier toe bijgedragen."

Agenda

11 mei Griethse Poort Zevenaar

Dans 40+ / 20:00 / € 8,--
Deze keer speelt orkest Jersey.

12 en 19 mei De Ruimte Didam

Workshop 16+ / 20:00 / Gratis
Stadsverlichting is een landelijk initiatief dat mensen uitnodigt om bij elkaar te komen voor meditatie. aanmelden:http://www.stadsverlichting.nu/living_rooms/2074#

15 en 22 mei De OGtent Duiven

Creatief 8+ / 13:30 / € 2,50
Creatief met (klein)kind: knutselen samen met uw kleinkind.

16 en 23 mei De OGtent Duiven

Creatief met kralen / 13:30 / € 2,50
Sieraden maken of vermaken

16 mei De OGtent Duiven

Musical / 20:15 / Gratis
Multatuli door studenten ROC. UITVERKOCHT

18 mei Centrum Doesburg

Markt-braderie / Gratis
In de Roggestraat, de Vischmarkt en een gedeelte Veerpoortstraat. De standhouders komen uit heel Nederland en bieden een gevarieerd aanbod.

18 mei De OGtent Duiven

Dans / 20:00 - 02:30 / € 13,-- (cash)
Ziko's XXL Party
• Salsa • Bachata • Zouk •

18 mei EMM Ooy

Festival / 20:00
Schutterij E.M.M. Ooy-Zevenaar viert het 125 jarig jubileum met een feestweekend. Eerst zaterdag met KalibeR. Zondag is het federatief concours met 18 schutterijen die na een rondgang deelnemen aan verschillende wedstrijden. Muziek van Robert Pouwels. Tevens wordt zaterdagmiddag de nieuwe kleding gepresenteerd en onze nieuwe sectie kruisboog dames geïnstalleerd.

18 mei Kulturhus De Borg Babberich

Concert / 19:00 / € 17,50
Met Anton Gälle und seine Scherzachtaler
Blasmusik Isseltaler Musikanten

21 mei Kunstwerk! Het Musiater Zevenaar

Cabaret / 20:15 / € 26,--
Veldhuis & Kemper met 'Geloof ons nou maar', de meest persoonlijke voorstelling die ze tot nu toe maakten. Confronterend, heel grappig en verrassend ontroerend... Geloof ons nou maar.

23 mei Kunstwerk! Het Musiater Zevenaar

Show-muziek / 20:15 / € 22,50
Stef Bos met Ruimte: een kortstondige reis alleen, even zonder band. Met een koffer van songs die gespeeld willen worden.

25 mei Remigiusplein Duiven

Film / 13:45 / Gratis
Buitenbios: Vijf films, voor ieder wat wils. 13.45 uur Woezel & Pip Op zoek naar de Sloddervos 15.00 uur Ratatouille (NL) 17.00 uur Ventoux 19.00 uur Mama Mia (Here We Go Again) 21.00 uur Black Panther.

31 mei, 1 & 2 juni Buitenkijk in Zevenaar

Een weekend vol culturele en muzikale activiteiten aan de oevers van de Breuly.

8 en 9 juni Muziekstad Zevenaar

Jazz- en bluesfestival /gratis
Zaterdag- en zondagmiddag en zaterdagavond volop jazz en blues op vier verschillende locaties. Zondagochtend gospeldienst in de St. Andreaskerk. Organisatie: Muziekstad Zevenaar

Blik op BuitenBlik: hét Liemerse theaterfestival

‘Mensen kijken ernaar uit, dat is voor ons het mooiste compliment’



Irma de Theije

ZEVENAAR - Noteer: theaterfestival BuitenBlik 31 mei en 1 & 2 juni. Altijd het weekend ná Hemelvaart, al voor de elfde keer, de derde editie aan De Breuly. Maar wat is BuitenBlik? Een interview met Herman ter Heerd en Eddie van Huet, respectievelijk voorzitter en Pr-man van Stichting BuitenBlik.

Eddie: “Een compact theaterfestival in de buitenlucht. Een culturele ratatouille van: film, theater, muziek, dans, workshops, eten & drinken én gezelligheid. Met ieder jaar een ander thema.” Thema 2019 ‘De elfde expeditie verwijst naar de elfde editie en komt tot uiting in de titel ‘EXPeditie. “De bezoeker ontvangt bij binnenkomst een schatkaart en op het terrein rijdt een jeep voor activiteiten met kinderen”, verklaart Herman. Het festival blijft zijn roots trouw: er is veel straattheater en er zijn weer theaterwagens. De theaterwagens bieden jonge lokale theatermakers een podium. Herman: “Vorige jaar hebben we een werkgroep straattheater. Idee is dat regionale artiesten en toneelverenigingen een act op het festival adopteren. De werkgroep bedenkt de act, de artiest of vereniging voert het uit.” Het idee past bij wat BuitenBlik beoogt: verbinding. Herman: “Voor BuitenBlik zijn drie zaken leidend: beleving, verbinding en cultuur. In 2019 komen de pijlers terug in twee nieuwe elementen: ‘Gezongen Herinneringen’ en een cultuurhistorische wandeling. Programma ‘Gezongen Herinneringen’ is voor de wat oudere mens. “De Liemers vergrijsd maar festivals doen bijna niets



Eddie van Huet (links) en Herman ter Heerd: ‘Het gaat om beleving, verbinding en cultuur’

voor ouderen. Met dit nieuwe element is BuitenBlik vernieuwend. Geen ander festival in de Liemers richt zich nog doelbewust op de wat oudere mens”, zeggen beide heren trots. De ultieme festivalbeleving voor Liemerse ouderen blijkt een schot in de roos. De aanmeldingen uit de aangeschreven Liemerse tehuizen stromen binnen. “We zitten bijna vol”, zegt Eddie. Voor bewoners die er niet bij zijn, is er een hedendaagse oplossing: live streaming. De streaming naar de tehuizen wordt verzorgd door studenten van Rijn IJssel College: verbinding in optima forma. De cultuurhistorische wandeling

is naar aanleiding van het verschenen boek ‘Ooy door de eeuwen heen’ en wordt een echte ‘EXPeditie’. Onderweg wordt de cultuurhistorie van de omgeving van het festivalterrein op creatieve wijze belicht door gidsen, kunstenaars en historici. En bij de Martinusschool ontdekt de deelnemer een heus kinderkunstproject. Herman: “Na een paar jaar fietstochten stappen we over op een wandeltocht voor het hele gezin.” Het theaterfestival met gemiddeld 4000 bezoekers groeit nog steeds. “Groeit is niet ons doel, kwaliteit en laagdrempeligheid wél”, zegt Eddie. Herman: “BuitenBlik is voor

het hele gezin. Toegang is daarom gratis, alleen voor theaterwagens en workshops vragen we een bijdrage. Alles moet wel kostenneutraal, we moeten het festival in de lucht kunnen houden.” De kracht van BuitenBlik? “We zijn een familiefestival, een theaterfestival verbonden met de regio. Met voornamelijk lokale artiesten, kunstenaars, verenigingen, ondernemers die weer lokale bezoekers trekken. BuitenBlik is een reünie waar mensen naar toe willen. Je ziet dat terug op onze Facebookpagina. Mensen kijken ernaar uit, dat is voor ons het mooiste compliment.”



Pim Gerritzen: “Ook ik wist niets van de bevrijding in deze regio”

Helder beeld van bevrijding in Liemers

Door onze redactie

ZEVENAAR - Iedereen kent ze wel: de verhalen uit de Tweede Wereldoorlog. Operatie Market Garden, D-Day. Maar wat gebeurde er in bevrijdingstijd in de Liemers? Pim Gerritzen ging voor zijn master militaire geschiedenis en afstudeeropdracht als stagiair bij het Cultuur- en Erfgoedpact op zoek en kleurt het verhaal nu in.

“Toen de geallieerden op D-day in Normandië landden en optrokken naar de Nederlandse grens, had dat al enorme gevolgen voor dit gebied. De spoorlijn Arnhem Emmerich lag onder vuur, Zevenaar lag voor een deel in puin dankzij bombardementen, het station is meermaals beschoten”, vertelt hij. Aan de hand van foto's, films, egodocumenten en literatuur heeft hij gereconstrueerd wat er in maart en april 1945 allemaal is gebeurd tussen Emmerich en Arnhem.

Een regelrechte eye-opener: “Ik kwam er op dag één al achter dat ik weinig wist over de bevrijding in deze regio. Op de middelbare school is daar geen aandacht voor, is ook mijn ervaring. Het leek mij geweldig om de leerlingen te laten zien welke impact de oorlog in op hun eigen omgeving had.” Op zijn voormalige school het Liemers College initieerde hij daarom samen met geschiedenisdocenten als pilot een fotoproject voor een havo 3 en vwo4 klas. Aan de hand van een historische foto gingen de havisten naar de Cultuurhistorische Vereniging Zevenaar en vwo'ers naar de Heemkundekring Rijnwaarden om het verhaal achter de foto te leren kennen. Ook interviewden ze ooggetuigen uit die tijd. Hiervan maakten ze een vlog. “Het is de bedoeling dat het Cultuur- en Erfgoedpact het project volgend jaar over het hele Liemers uitrolt.” Zelf heeft hij al een lezing bij de Historische Kring Westervoort achter de rug. Ook doet hij binnenkort zijn verhaal over de bevrijding in de Liemers in Lobith.

‘Streekproduct moet een gezicht krijgen’



Alie Engelsman

vervolg van voorpagina

Mensen in Nederland worden zich steeds meer bewust van wat ze willen eten. “We willen allemaal dat ons voedsel op een verantwoorde manier geproduceerd wordt. Ook het behoud van een mooi leefbaar landschap speelt daarin een grote rol. Groente en fruit dat je zo vers bij de teler koopt smaakt beter dan groente en fruit uit de supermarkt. Dat geldt natuurlijk ook voor vlees, melk, kaas en zelfs voor wijn. Steeds meer horeca-gelegenheden uit de regio verwerken streekproducten in hun gerechten. Restaurant Eetlokaal in Zevenaar haalt voor zijn gerechten het vlees en de groenten en fruit rechtstreeks van Landgoed Huis Sevenaar. Ook B&B De Waalhoeve serveert 's morgens een ontbijt met echte streekproducten. En dat is een goede ontwikkeling,” aldus voorzitter Michiel Beltman. Volgens Jeroen Peters, mede-organisator van het

Smaakfestival, is het festival voor de bezoekers van Didam op Stelten op 2 juni de gelegenheid om iets te proeven van de streekproducten en tegelijkertijd kennis te maken met de producent er van. “Het product moet een gezicht krijgen,” vindt Peters. “Het Smaakfestival is daar de ultieme manier voor. Van 12.00 uur tot 17.00 uur wordt er een grote barbecue warmgestookt, waarop je zelf je vlees of groente kunnen bereiden. Dat vlees en de groenten koop je rechtstreeks bij de producenten op het plein. Er is een gezellige, overdekte zitruimte waar je je zelfbereide voedsel op kunt eten.” In een bar-gelegenheid kunnen bezoekers bier kopen dat is gebrouwen door Stadsbrouwerij Wittenburg of een van de wijnen proeven van Wijngoed Montferland. Enkele bedrijven die present zijn op het Smaakfestival zijn Boerderij Köning, Dykhoeve Herwen, Grutterij-Molen De Hoop, Melkveebedrijf Hippe Koeien, Liemers Lam, Varkenshouderij Holleman, De Kaastobbe, Kwekerij en Kookstudio De Groene Schuur, Tuinderij Gesthuizen, Restaurant Eetlokaal, Landgoed Huis Sevenaar en imker Bij en Wij.



“Het streekproduct moet een gezicht krijgen”



Foto: Bas van Spankeren

Ondernemerschap

Column Bert Frölich, de Verbinder

Afgelopen week was een enerverende week. We werden opgeschrikt door een brandmelding in Westervoort op het dak van het pand waar ook de bibliotheek in gevestigd is. Na een bijzonder snelle actie van de brandweer was de brand snel geblust. Het liep voor ons met een sisser af. Complimenten aan de brandweer hiervoor! Natuurlijk kregen we vele reacties van mensen die zich zorgen maakten. En dat doet ons goed. Men ziet in dat het belang van de bibliotheek groot is, niet alleen wat betreft in- en uitleen van de boeken, maar ook in het sociaal domein. Je zou het niet altijd meer geloven, gezien het feit dat sommige gemeenten in het land, naar aanleiding van de tekorten op de jeugdzorg, voornemens zijn te bezuinigen op nou net de bibliotheek. Gelukkig hoor ik deze geluiden nog niet in de Liemers. Wel is er een tekort op de bouwkosten van HAL12. Er worden voorstellen gedaan om nog verder te bezui-

nigen op onderdelen, terwijl de bouw al bezig is. Hoewel de financiën van groot belang zijn, moeten we ervoor waken dat er geen keuzes gemaakt worden waar we later spijt van krijgen. Want juist de activiteiten georganiseerd door alle partners zijn van grote maatschappelijke meerwaarde. Ze kunnen bijdragen aan een oplossing voor sociale problemen. Het is juist van belang om vast te houden aan de ambitie, want als je nu ergens een element uit haalt heeft dat ook gevolgen voor de toekomst en voor de exploitatie. Je loopt het risico dat het tekort dan juist verder oploopt. Er zit dus zeker een verband tussen enerzijds de maatschappelijke en culturele doelen en anderzijds de economische. Deze week zag ik ook een voormalig Turmac directeur zitten in de bibliotheek. Ik nodigde hem uit om rond te kijken in de bibliotheek en bij de werkplekken. Zijn enthousiasme over het resultaat was groot. De voormalige fabrikshal heeft een prachtige bestemming gekregen. HAL12 ademt ondernemerschap met lef! Ik hoop oprecht dat dit wordt doorgezet.

Theaterbeest? Doe mee aan cursus!



Kyra Sannes

ZEVENAAR - Theaterbeesten is een cursus van twintig lessen vanuit Kunstwerk! Het Musiater, voor kinderen van acht tot elf en van twaalf tot vijftien, onder leiding van Jordi van Rootseleer en Sander Spaan. Het thema voor de volgende voorstelling wordt Sinterklaas.

“Het is misschien een beetje raar om met 30 graden buiten al te denken aan Sinterklaas, maar we moeten op tijd beginnen,” vertelt Sander Spaan, oorspronkelijk acteur, zanger en dirigent. Samen met Jordi heeft hij de regie, waarbij Sander vooral over de muziek gaat en Jordi over de beweging. Op de dag van de voorstelling, 17 november, zullen de deelnemers er niet alleen voor staan. “Theatergroep UIT en het Liemers Jeugdorkest, onder begeleiding van Robert Hootsen, doen ook mee. Het is echt één groot geheel, met verschillende groepen samen.”

Sander is ook dit jaar gevraagd de Sinterklaasvoorstelling te regisseren. “Het leek me leuk om met Theaterbeesten hier ook iets mee te doen en het zo te combineren,” vertelt hij. En hoewel het thema vaststaat is er altijd ruimte voor eigen invulling. “Je ziet ook echt dat de kinderen het leuk vinden om de scènes zelf te maken en te regisseren. Daar bieden we ruimte voor.” De samenwerking tussen de kinderen en Sander en Jordi, is van belang. “In een korte periode zetten wij een compleet toneelstuk neer. Samen kunnen wij de voorstelling maken. Normaal beginnen we altijd na de zomervakantie en werken toe naar een voorstelling in april. Maar omdat iedereen het zo leuk vindt, willen we eigenlijk niet langer wachten. Vandaar dat we deze week zijn begonnen. Als je wilt, kun je je nu echter nog steeds opgeven.” Theaterbeesten is dus een groot succes, ook mede door de cursisten zelf. “Het niveau van de kinderen wordt steeds beter, zowel in zingen, acteren en bewegen,” vertelt Sander trots. “En ze krijgen ook steeds meer inbreng, bedenken zelf dingen. Dat is prachtig om te zien.”



‘Samen kunnen wij de voorstelling maken’. Aanmelden voor de cursus Theaterbeesten is nog mogelijk.



Ideeën



Multaboni

1347

Voordat Multaboni de maatschappijleerles afsloot met het nummer ‘Over de muur’ van Klein Orkest en nadat hij dus een kwartier lang de Verenigde Staten van Amerika de hemel in had geprezen, werden nu de rollen omgekeerd. Hal-leluja op de Sovjet-Unie en de communistische leer. Want wat is er mooier dan een samenleving waarin gestreefd wordt naar gelijkheid tussen de mensen. Waar het verschil tussen arm en rijk klein wordt gehouden. Waar zaken die er echt toedoen voor iedereen makkelijk toegankelijk zijn. Gratis onderwijs, gratis gezondheidszorg. De Sovjet-Unie waar 30 miljoen mensen hun leven gaven in de strijd tegen Nazi-Duitsland. Stalin, die telkens weer aan de Amerikanen vroeg om een tweede front te openen, zodat Hitler zijn troepen zou moeten verdelen op twee strijdtoneelen, werd moedeloos en wantrouwend, aan-

gezien de Amerikanen dat wel toezegden, maar steeds uitvluchten hadden. Toen de Russen zowat in hun eentje de Duitsers hadden weerstaan en deze aan het terugschrijven waren... toen kwam de VS met zijn D-day. Toen de strijd eigenlijk allang beslist was, wilden ook zij de overwinnaar uit hangen. Natuurlijk wilde de Sovjet-Unie landen als Polen, Tsjechië, de Balkan en Baltische Staten als buffer voor hun grens. Al drie maal had het Westen de Russen aangevallen. Napoleon, de Eerste,- en Tweede Wereldoorlog waren aanvallen vanuit het Westen geweest! Natuurlijk bouwden de Russen een muur en het IJzeren Gordijn. Ze waren bezig met een hoogstaand experiment dat door het Westen keer op keer werd ondermijnd.

Multaboni gaf wel aan dat, als hij zelf moest kiezen, hij toch liever in Amerika zou wonen dan in het toenmalige communistische Rijk. Hij was er in 1979 twee weken met zijn links georiënteerde lerarenopleiding geweest. Het met eigen ogen zien, zei hem genoeg!

Multatuliaanse reactie



Kim Kleijkers

~Commentaar

De les van Multaboni als maatschappijleerleerbaar wordt vervolgd. Hij laat de andere kant van het verhaal zien. Zou een mening echt kunnen veranderen als je beide kanten van het verhaal kent? Of zou er alleen over nagedacht worden en wordt de ‘verkeerde’ helft dan weer verdraaid om op de ‘goede’ helft uit te komen? Mensen met een hele sterke mening zullen denk ik niet snel van mening veranderen, ook al komen er andere feiten aan het licht. Misschien dat dat soort dingen ook iets met geloof te maken hebben. Als jij met heel je hart in god gelooft, zal je niet snel geloven in meerdere goden. Je zal dan misschien zelfs wel een soort afkeer hebben tegen eenieder die in meerdere goden gelooft. En wat moet je dan wel niet denken van mensen die helemaal niet in een god geloven. Hoe zou daar tegenover

worden gestaan? Is het geloven in geen god dan nog erger dan geloven in meerdere goden of staan deze mensen gelijk in rang? Misschien verschilt dit wel per persoon. En hoe zit het dan met de wetenschap. Zijn al die feiten dan echt of nep of hoe wordt er tegenaan gekeken door iemand die in god gelooft? Worden die feiten dan als een onwerkelijkheid gezien of wordt het gezien als test van god? Misschien wordt het wel gezien als wil van god dat we achter deze dingen komen om de wereld zo te veranderen. Al weet ik niet of wij als mensen de wereld wel op een goede manier veranderen, maar dat is weer een ander verhaal. Maar goed, de wetenschap, waar zal deze dan in de ranking staan? Boven, onder of tussen mensen die niet geloven en mensen die in meerdere goden geloven? Of kan er een gedeelde plaats zijn tussen twee of zelfs drie van de bovenstaande? En zijn de niet-gelovenden misschien nadenkers of juist helemaal niet? Zou dat dan ook nog meespelen voor de ranking? Ik zou dat wel willen weten.



Gehoord in het gemeentehuis

GEMEENTEN DUIVEN & WESTERVOORT

B&W gemeente Westervoort loopt stage

 **Rahma Maqboul**

Sinds enkele maanden loopt ook het college van B&W van de gemeente Westervoort stage bij verschillende bedrijven en organisaties. Door dit spontane initiatief komen de collegeleden directer in contact met de burgers dan voorheen. Als een instelling de leden graag op bezoek wil hebben kan men dit aangeven, waarna het geschikte gemeentelid een gedeelte van de dag mee gaat lopen. Ook burgemeester Arend van Hout is te spotten op de werkvloer.

Arend van Hout, die zelf ook in Westervoort woont, is al vijf jaar burgemeester. Voor deze vijfjarige periode was hij indirect ook al betrokken bij het openbaar bestuur. Hij was namelijk kabinetschef van de commissaris van de koning in Gelderland. "Burgemeester zijn was wel even anders, maar het voelde al snel vertrouwd en het is een prachtige functie, geen dag is hetzelfde."

Initiatief

Enkele maanden geleden is er een project van start gegaan in gemeente Westervoort, waarbij de burgemeester en wethouders stage gaan lopen op verschillende plekken in de gemeente. De collegeleden hebben allemaal een andere portefeuille, in deze zin betekent portefeuille hetgeen wat een openbaar bestuurder is toevertrouwd. Op basis van deze portefeuilleverdeling worden er per stageplek collegeleden toegewezen. Zo heeft Van Hout veiligheid in zijn portefeuille, wat ertoe heeft geleid dat hij bij de politie op de werkvloer stond.

Undercover boss

Het is de bedoeling dat de burgemeester en wethouders een gedeelte van de dag stagelopen op de werkvloer en daarbij ervaren hoe de werkomgeving en -sfeer is. "Je kunt het een beetje vergelijken met Undercover boss, waarbij iemand undercover meewerkt op de werkvloer om te kijken



Arend van Hout loopt stage. Naast hem Timo Riphagen. Foto: Sanne Hoogveld

hoe het er allemaal aan toegaat. Deze actie is alleen niet undercover, de organisaties zijn ervan op de hoogte", vertelt Van Hout. "Op de werkvloer zie je toch meer, en krijg je een beter beeld." Wanneer de wethouders en burgemeesters terugkomen van hun stagedag vertellen ze elkaar over hun ervaringen, waardoor ze er direct op reflecteren, dat zorgt ervoor dat de opgedane kennis wordt gedeeld en verspreid.

Verandering

Dit idee is uiteraard anders dan de alledaagse gang van zaken op kantoor in het gemeentehuis. Toch wordt het meelopen wel gezien als werk, ook al zijn ze niet op kantoor. De stages vallen onder de werktijd.

Dit hele initiatief is echter niet nieuw, het wordt ook in andere gemeentes gedaan. In gemeente Duiven is het bijvoorbeeld ook al een tijdje aan de gang. Het wordt uitgevoerd om zo rechtstreeks contact te hebben met de burgers. Door langs te gaan bij de bedrijven en instellingen, krijgen de werknemers daar de kans de gemeen-

te meer over de instelling te vertellen.

Feedback

Bedrijven en instellingen zelf geven positieve feedback over het stagelopen, ze vinden het een erg leuk idee en willen de leden van het gemeentehuis graag verwelkomen op hun werkvloer. Voor de bedrijven en scholen kan het ook erg voordelig zijn, als er bijvoorbeeld tekorten zijn of niet wordt voldaan aan bepaalde behoeftes, dan kan dat meteen worden aangekaart om te kijken naar mogelijke oplossingen en veranderingen. Hoe het project nu loopt is prima, misschien komen er in de toekomst nog meer stageplekken bij bedrijven en instellingen aldus de gemeente. De agenda van de leden van het gemeentehuis staat volgepland tot de zomer, mocht er toch een bedrijf graag gemeentelieden over de vloer willen hebben na de zomervakantie, dan doet de gemeente dat graag. "Dit is een goede mogelijkheid om te verkennen wat zich in de samenleving, buiten het gemeentehuis, afspeelt", besluit Arend van Hout.

Greenkids Westervoort

Leerlingen uit groep 5 en 6 van Daltonbasis-school het Ravelijn, IKC de Hoge Hoeve en Montessori Kindcentrum helpen bewoners op woensdag 15, 22, en 29 mei bij het opknappen van hun voortuin. Na een oproep hebben bewoners uit de wijken Steenderens, Leigraaf en de Kern zich aangemeld voor hulp. De Greenkids gaan ook plantjes poten bij woonzorgcentrum Westerstaete en De Wilgenpas. Greenkids is een succesvol samenwerkingsinitiatief van het Gebiedsteam en wordt uitgevoerd door Kulturhus Westervoort, de deelnemende scholen, de wijkraden in deze wijken, Interstap, gemeente Westervoort, Praktijkleerroute Westervoort en Vivare. De leerlingen worden begeleid door stagiaires van Creon en de Praktijkleerroute, de wijkraden ondersteunen bij de organisatie en uitvoering. De gemeente Westervoort stelt de plantjes beschikbaar.

Duurzame inkoopactie

Vanwege het grote animo van afgelopen jaar is in april 2019 in de Liemers weer een grootschalige advies- en inkoopactie voor zonnepanelen, vloerisolatie, spouwmuurisolatie en isolatieglas gestart. Voor de inwoners van de gemeente Duiven vindt de informatieavond plaats op maandag 20 mei, in het Cultuurcentrum de Ogtent. Voor de inwoners van de gemeente Westervoort vindt de informatieavond plaats op maandag 27 mei, in het Kulturhus De Nieuwhof, Rivierweg 1. Programma informatieavond: 19:30 uur tot 20:30 uur: informatie over collectieve inkoop van woningisolatie, 20:30 uur: aansluitend informatie over zonnepanelen. Op de site www.liemersenergieloket.nl/winstuitjewoning is alle informatie te vinden over de activiteit.

Duivense begraafplaats 't Heijlige Lant en afscheidshuis als gloednieuw

 **Rahma Maqboul**

Begraafplaats 't Heijlige Lant is gerenoveerd. Daarbij is ook een nieuw afscheidshuis opgezet naar het idee van Maurits Monnerau en Berry en Lara van Beek.

Wethouder Ton Spaargaren (66) is al drie jaar jaar wethouder van Duiven, hij woont hier ook al een geruime tijd. Spaargaren houdt zich onder andere bezig met ruimtelijke ordening, omgevings- en milieuvergunningen en openbare ruimte. Zo kwam de begraafplaats onder zijn verantwoordelijkheid te staan. "Een begraafplaats is niet het fijnste onderwerp om het over te hebben, toch is het een noodzaak omdat je als gebied niet zonder kan. Net als het afscheidshuis, waar ook behoefte aan is. Door de hete zomer van 2018 hebben we veel verdroogde hagen gehad, de mensen in de buitendienst konden het zelfs niet meer bijhouden met het water geven. Veel hagen hebben hierdoor de zomer niet overleefd, het was wel duidelijk, zo konden we niet doorgaan", vertelt Spaargaren. Daarom werd het project Renovatie Heilige Land begonnen. Hier-



Ton Spaargaren en Lara van Beek. Foto: Rahma Maqboul

bij is de begraafplaats opgeknapt door de gemeente Duiven en is er een nieuw uitvaartcentrum opgezet. Dit uitvaartcentrum is voornamelijk opgezet door Maurits Monnerau en Berry en Lara van Beek. Voorheen was het gebouw van het uitvaartcentrum DELA. Monnerau en Van Beek hebben een al bestaand merk leven gegeven in deze regio. Dit merk heet: White Lable. In de uitvaartwereld is de uitleg van dit merk eenvoudig: alles kan worden opgezet en worden geregeld. Zo is er bijvoorbeeld

een kist versierd door kleinkinderen van een overledene. Je kunt hier allerlei wensen kenbaar maken. Maurits, Berry en Lara zijn niet aan een uitvaartondernemer verbonden, uitvaartondernemers kunnen er echter wel een ruimte huren om mensen op te baren. De vernieuwing van de begraafplaats was pure noodzaak. Een afscheidshuis hoort bij een begraafplaats, als ondersteuning voor de mensen. "Het zijn twee aparte regelingen geweest, maar toch kan je het niet over het een hebben zonder dat je over het andere begint", aldus wethouder Spaargaren. Van tevoren is er een schets gemaakt van hoe de nieuwe begraafplaats eruit zou kunnen zien. Hierna zijn zes informatiebijeenkomsten gehouden op diverse locaties. Hierbij waren ook veel burgers betrokken die niet rechtstreeks met de gemeente te maken hebben. De meeste burgers hebben aangekaart privacy en geborgenheid erg belangrijk te vinden. Hierna is een nieuwe schets gemaakt en deze werd daarna met instemming ontvangen door de burgers. Daarna kon het plan uitgewerkt worden. "Luisteren naar mensen en tegemoetkomen aan hun wensen is erg belangrijk", vertelt Spaargaren. De begraafplaats ligt aan de rand van het centrum bij de Rijksweg. Volgens

de wethouder ligt de locatie niet ongelegen. Je hoort op de begraafplaats helemaal niets van buitenaf, wat goed bijdraagt aan de privacy van de plek. Wethouder Spaargaren is erg tevreden over het verloop van het project. "Het is een gezonde balans tussen de wensen van de burgers en de gemeente. De gemeente kwam met het idee, maar zonder de wensen van de burgers kon het project minder goed worden uitgewerkt. In de toekomst wil de gemeente vaker burgers betrekken bij dit soort projecten, de communicatie zorgt namelijk voor gunstigere resultaten

Colofon

Deze pagina wordt gemaakt in samenwerking met de gemeenten Duiven en Westervoort. De teksten zijn afkomstig van de gemeenten en redactioneel bewerkt door de redactie van De Liemers Helemaal Goed Courant.

Informatie gemeenten Duiven en Westervoort via communicatie@1stroom.nl.

Informatie DLHG Courant via redactie@daadkrachtmedia.nl

Een portret van Babbericher Willy van Dinther

‘Alles heeft te maken met mijn vader: hij was mijn vader, vriend en voorbeeld’



BABBERICH - In maart is Willy van Dinther 72 jaar jong geworden. ‘Jong’, want de Babbericher is op z’n 72ste nog volop actief. Zijn dochter feliciteert hem met de veelzeggende woorden: “Pa, je bent nu 72 en je bent 72 uur in de week druk.” Die zin is illustratief voor het actieve leven van Willy, want hij zit inmiddels: vijftig jaar in de schoonmaakbranche, dertig jaar in het verenigingsleven en vijftientwintig jaar in de politiek.

Tijd voor een interview over de mens Willy van Dinther. Zijn appartement is gehuisvest in het voormalige klooster van Babberich. De gezamenlijke binnenplaats straalt een serene rust uit en dezelfde rust straalt Willy ook uit. Hij is een rustige maar echte prater die met passie vertelt over de dingen die hem boeien, raken en bezighouden. “Mijn woonkamer was vroeger de kamer waar ik als misdienaar wachtte tot de dienst begon”, vertelt Willy bij binnenkomst. Daarna wijst hij op een bord aan de muur. Het vermeldt de perioden dat zijn overleden vader actief was in de Zevenaarse politiek: bijna twintig jaar in de raad en vier jaar wethouder. “Mijn vader werd gevraagd als wethouder en zei tegen mij: “Maar Willy, ik weet niet alles”, waarop ik zei: “Maar wij samen wel.” Ik heb geholpen met het schrijven van zijn brief en niet veel later was hij wethouder. Een prachtige periode waarin we veel samen optrokken en over allerlei zaken overlegden.”

‘Alles wat ik doe, heeft te maken met mijn vader.



Bij de nieuwbouw op Kloosterweide: “De meeste mensen wonen hier wel, maar ze leven hier niet.” Foto: Irma de Theije

Hij was niet alleen mijn vader en dat zeg ik ontroerd, maar hij was ook mijn vriend en voorbeeld. De eenvoud die hij uitstraalde, de wilskracht, zijn eerlijkheid, zijn sociaal en maatschappelijke betrokkenheid. Hij is daarin mijn voorbeeld en ik ben hem achternagegaan, al kan ik niet in zijn voetsporen treden want hij was buitengewoon goed. Bij mijn vader ging het om diegenen die het moeilijker hadden: verenigingen en mensen uit de gemeenschap. Hij had dezelfde levensloop als ik nu heb: werk (hij bij de Turmac), vereniging en politiek.’

Priesterschap

Willy is in Babberich geboren en getogen. Hij kan goed leren en daarmee geschikt om priester te worden. Als twaalfjarige vertrekt Willy naar het gymnasium op het klein seminarie. In de voorlaatste klas moet hij echter zijn koffers pakken en vertrekken: de rector vindt hem ongeschikt voor het priesterschap. In Arnhem maakt Willy alsnog zijn gymnasium af. Direct daarna moet hij in militaire dienst. “Dit was de meest verschrikkelijke periode uit mijn leven. Ik houd van normen en waarden, van fatsoenlijk gedrag en niet van bulderen en commanderen: op zo’n moment was ik gewoon Oost-Indisch doof.”



Samen doen en verbinden zijn de twee motto's van Willy van Dinther.

In 1969 begint Willy's loopbaan in de schoonmaakbranche. Bij schoonmaakbedrijf Volharding behartigt Willy de commerciële belangen, wordt hij later mededirecteur en kwart aandeelhouder. Na een overname start de liefhebber van deze branche samen met zijn beste vriend een eigen regionaal schoonmaakbedrijf. In 2007 verkopen ze het bedrijf, maar Willy blijft accountmanager en is dat nu nog. “Ik houd zó van de schoonmaakbranche, het is één van mijn levenshobby's.” Willy's standpunt: “De branche is groter gemaakt dan het is, het blijft dankbaar mensenwerk met mensen die plezier hebben in wat ze doen. En het is heel simpel: iets dat vuil is, moet schoongemaakt of het op de planning staat of niet. Ik heb diep respect voor de

voor de gemeenschap Babberich, formuleert Willy mooi. De raad vergroot de betrokkenheid in en bij het dorp en vervult een verbindende rol tussen inwoners, de (vijftig!) verenigingen, ondernemers en de politiek (gemeente Zevenaar). Willy legt uit: “De mensen willen een soort ombudsman waar ze hun verhaal kwijt kunnen, die hen de weg wijst of hen rechtstreeks helpt en dát is de dorpsraad.” De oudste dorpsraad van gemeente Zevenaar heeft inmiddels al heel wat bereikt. Willy wil nog kwijt: “De gemeente wil de dorpsraden meer bevoegdheid geven. Dat is goed maar dan moeten we ook serieus genomen worden!”

Residentie

Trots vertelt Willy over de succesvolle welkomstavond voor de nieuwe burgemeester, laatst in Kulturhus De Borg. Succesvol door de aanwezigheid van zoveel verenigingen, ondernemers en inwoners. Vol trots toont hij een exemplaar van de maandelijkse - door inwoners zeer gewaardeerde - nieuwsbrief van de dorpsraad. En de ‘Dorpsgids Babberich’, een glossy uitgave die iedere nieuwe inwoner van Babberich ontvangt. Alles met het doel om inwoners én nieuwkomers bij het rijke verenigingsleven van Babberich te betrekken. En voorzitter of achter de schermen: op de een of andere manier is Willy bij dit alles betrokken. Of zoals de burgemeester het op de welkomstavond verwoordde: “We zijn hier in de residentie van Willy van Dinther en hij slaapt hier ook nog.”

De verenigingsman in hart en nieren heeft ook zorgen. “In mijn jonge jaren was ik lid van SV Babberich en bij de vendeliers en het tamboerkorps van schuttersgilde St. Jan. In mijn Didamse tijd was ik voorzitter van VV Sprinkhanen en president van CV de Vrolijke Pruuvers.” Verenigingen hebben leden en vrijwilligers nodig om overeind te blijven. Maar de betrokkenheid bij het dorp neemt af. Willy: “De meeste mensen wonen hier wel, maar ze leven hier niet.” Zijn gevleugelde uitspraak legt Willy

graag uit. “Het komt door het toewijzingsbeleid voor huurwoningen waarbij woonjaren bepalend zijn. Mensen van buiten Babberich met veel woonjaren krijgen hier makkelijk een huis. Maar onze jongeren zonder woonjaren die het ouderlijk huis verlaten, trekken noodgedwongen weg. De nieuwkomers hebben minder binding met Babberich en dat heeft gevolgen voor het verenigingsleven én de leefbaarheid. Want een bloeiend verenigingsleven houdt dorpen en kleine kernen levendig.” Met ‘zijn’ dorpsraad wil hij hier verandering in brengen en die verandering komt langzaam op gang.

Ook als gemeenteraadslid vraagt Willy aandacht voor Babberichse zaken. Het is zijn tweede periode in de gemeenteraad van Zevenaar, maar al jaren daarvoor is hij in de gemeentelijke politiek actief. In de tijd dat hij in Didam woont, richt Willy samen met een paar anderen Gemeente Belangen Didam op. Willy wordt voorzitter en als de partij na acht jaar opgaat in het CDA is hij ook hiervan jarenlang voorzitter. Willy over het begin van zijn politieke loopbaan: “Kiezers hadden behoefte aan gemeenteraadsliden die dicht bij hen stonden, hen serieus namen en hen vooraf bij zaken betrokken, maar ook begrijpelijke taal spraken. Tussen en met mensen in plaats van over en voor mensen en zo ontstond Gemeente Belangen Didam.”

Eigen manier

Van zijn vader heeft hij geleerd om de dingen op eigen manier te doen. Willy over zichzelf: “Ik krijg vaak dingen voor elkaar omdat ik niet het onmogelijke vraag en ik ben geen aanvaller of afbreker, ook niet in de politiek. ‘Verbinden’ en ‘samen doen’ zijn mijn motto's, dáár bereik je wat mee. En ik probeer tegenstellingen weg te nemen door rustig te blijven en het rustig te houden. Ik spreek in duidelijke en eenvoudige taal en graag met een kwinkslag. Alles uit mijn hoofd want alleen dan kun je spreken vanuit gevoel. Ook ben ik een organisator, die alles in finesses geregeld wil hebben.”

Met al die verschillende functies en rollen moet Willy oppassen voor belangenverstrengeling, maar het biedt ook voordelen. “Door de verschillende functies heb ik een behoorlijk zakelijk en politiek netwerk, nut ik mijn verschillende rollen uit en weet de juiste wegen te bewandelen. Mensen weten dat, kloppen bij mij aan en dan staat het woord ‘nee’ niet in mijn agenda. Dan word ik ‘s nachts weleens wakker en denk: potverdorie, waarom heb ik geen ‘nee’ gezegd? Hoelang gaat deze 72-jarige nog door? Willy: “Ik ga door zolang ik denk dat ik door kán gaan. Zodra ik merk dat ik er niet meer mijn energie in kan steken of niet meer serieus wordt genomen, stop ik.”

Maar in zijn woonkamer in het voormalige klooster, waar hij als misdienaar al stappen zette, en met het gedenkbord van zijn vader én voorbeeld aan de muur, lijkt de nooit geworden priester voorlopig nog lang niet klaar met zijn werkzaamheden.



In de gemeenteraad. “Ik ga door zolang ik denk dat ik door kán gaan”

**CANDEA
WENST HAAR
EINDEXAMEN-
LEERLINGEN
VEEL SUCCES**

**JOUW
CANDEA COLLEGE**



jouw school